

Aarne Suomela kuollut

Surunviesti toisensa jälkeen kantautuu keskuuteemme. Tällä erää on kerrottavanamme talousneuvos Aarne Suomelan äkillinen poismeno keskuudestamme. Tosin hän oli ollut sairaana jo jonkin ajan, jopa jo ennen eläkkeelle siirtymistäänkin pankinjohtajan raskaasta vastuunalaisesta tehtävästä. Mutta kun hän nyt on jättänyt meidät ja siirtynyt suureen tuntemattomaan, nousee syvä kaipauksen tunne mieliin. Aarne Suomela on viimeksi kuluneiden 40 vuoden aikana tullut kaikille perniöläisille siinä määrässä tutuksi, että hänen poismenonsa koskettaa monella tavalla ja syvästi meitä. Niinpä toisemme tavatessa olemme hiljaisina todenneet tapahtuneen ja ikään kuin hengitys olisi käynyt vaikeaksi ja sydäntä ahdistaisi jatkaessamme matkaa. Alakuloisena ilmaisee tapahtuneen Osuuskassan lippusalossa puolitangossa oleva valtakunnan lippu. Pakkashuurteessa asteleva kylväjä talon ovenpielessä ikään kuin tuntuu pysähtyneen miettimään suuren kohtalon kulkua. Näyttäisi, kun tuumaisi, kannattaako enää tehdä työtä.

Niin, Aarne Suomela oli kansan mies kansansa keskuudessa. Hän eli meidän ilomme ja huolomme. Jakoi hyvinvointia yrittäville ja tietysti joutui joskus muistuttamaan meitä velvollisuudestamme taloustoiminnassamme. Itse hän oli tullut Perniöön muutaman kuukauden ikäisenä nähtyään päivänvalon naapurikunnassa, Särkisalon Montolassa syyskuun 17 päivänä 1899. Viimeinen vuosipäivä kuulutti hänelle näin 66 vuoden iän. Lahjakas poika suoritti kansakoulukurssinsa kolmessa vuodessa ja ajatus vei aluksi opettajauralle, seminaariin. Koulu keskeytyi kuitenkin äkillisen sairauden yllättämänä. Terveiden vähän parannuttua, oli tartuttava muuhun. Tämä muu oli kauppa-apulaisen toimi nahkuri Honkasen kaupassa. Nuori kauppa-apulainen tunsii numerojen merkityksen ja siitä seurasi halu oppia kirjanpitoa ja sovittaa sitä käytäntöön. Niinpä tarttui miestä kädestä kunnallisneuvos K.F. Kaarlone, sijoittaen hänet aluksi iltapuhteiksi kirjaamaan tilikirjoihin vaatimattomaan alkuun päässeeseen Perniön Osuuskassan tilitapahtumia. Tätä aikaa kesti viitisen vuotta. Tänä aikana oli tilapäinen työnantaja kehittynyt vakinaiseksi työnantajaksi. Perniön Osuuskassa sai toimistonhoitajan ja liikkeen yhä kehittyessä johtajan. Aarne Suomela oli löytänyt sijansa perniöläisen liike-elämän piiristä, sija, joka kesti jatkuvasti 38 vuotta päättyen viime vuoden keväällä, jolloin hän siirtyi eläkkeelle.

Mutta tämä lyhyt kuvaus Aarne Suomelan kehityksestä ja työvuosista ei vielä kerro muuta kuin osan, tosin antaumuksella suoritettua vakinaisen elämäntyön osan, siitä työstä, jonka tämä armoitetulla, itseopiskelutietä hankitulla tietomäärällä ja hyvällä ymmärtämyksellä varustettu mies suoritti. Perniön kunta sai tuskin 30-vuottaan täyttäneen miehen vaativalle kunnallislautakunnan puheenjohtajan paikalle. Tässä avautui vielä laajempi yhteiskunnallinen työkenttä hänen eteensä, ala, jonka kehittyminen ja laajentuminen tapahtui itsenäisyyden askeleita harjoittelevan valtakunnan kehityksen mukana. Tulivat eteen ankaran sodan vuodet, jolloin sotilaille oli kerättävä kunnan alueelta välttämättömät tarvikkeet ja huollettava kotiin jääneet perheet. Tuli asuntoalueiltaan evakuoitu siirtoväki, joka ensituimaan kävi Suomelan luona saamassa välttämättömästä asunnosta ja muusta toimeentulosta ohjeet. Ken seurasi talousneuvos Suomelaa tätä kaikkea tehdessään, sai nähdä, kaikkien parhainta etsivän, puutteista kärsivän, kohtuullisesta tuloksesta yhdessä sijoitetun kanssa iloitsevan ihmisen. Miten tämä kaikki kävi, sen kertoo parhaiten ne hyvät suhteet, mitkä tänne siirtynyt Karjalan väen ja Osuuskassan ja sen johtajan välillä vallitsivat. Vaikeuksia oli, mutta ne voitettiin yhdessä.

Talousneuvos Aarne Suomelan työn piiri on siksi laaja, että yksin eri työalojen nimeäminen veisi runsaan tilan. Ja kuitenkin se olisi vain luettelo. Siksi emme lähde niitä tässä enemmälti luettelemaan. Valtakunnallinen osuuskassajärjestö, maataloudelliset yhtymät, vapaa sivistystyö nuoriso- ja raittiusseuran riveissä ja koko kunnallinen työkenttä. Niiden keskuudessa kuluivat vuodet. Ja mikä keskustelija hän mm. olikaan. Erikoisesti paikallinen ja oman maan historia olivat tutut. Mutta tulipa puheenaihe historiasta maantieteestä jne. lähes mistä maanosasta tahansa, niin ei jäänyt Suomela sanattomaksi. Hyvään muistiin kätkeyty kirjallisuuden tutkiminen tuli nopeasti ja tarkasti esiin. Ajallistettu ja paikallistettu tietous oli vertaansa vailla. Talousneuvos Aarne Suomelan jälkeensä jättämä työkenttä Perniön Osuuskassan ja Perniön kunnan piirissä on saanut hänenlaistensa hyvien miesten työn tuloksena jatkuvasti kehittyä ja vakaantua. Tämä esimerkillinen työ ja sen antama velvoitus jatkaa eteenpäin jää meille muistettavaksi perinnöksi.

Talousneuvos Suomelan kuolemassa menetti myöskin Perniönseudun Lehti isännöitsijänsä ja päätoimittajansa. Hän oli aikanaan lehteä perustettaessa nykyiseen asuunsa innostuneena mukana. Ennen kaikkea lehden taloudellisten asiain hoitaminen oli hänellä sydäntä lähellä. Niin ikään lehden saaminen ja pitäminen perniöläisten tiedotuslehtenä, lähinnä kuntalaisten ilmoitusten sanansaattajana. Valittaen on todettava hyvän isännän ja haltijan poismeno vartiopaikaltaan.

Talousneuvos ja rouva Suomelan koti oli heidän suuren ystäväpiirinsä leppoisana, rauhallisen keskustelun majapaikkana. Me kaikki otamme sydämestämme osaa siihen suruun, joka tässä kodissa nyt vallitsee. Olemme menettäneet yhden parhaimmista Perniön pojistamme. Kunnioitettu olkoon hänen muistonsa.

Lähde: Perniönseudun Lehti 2, 13.1. 1966